

نقش انگیزش مشارکت ورزشی و حمایت تحصیلی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری

ماهرخ دهقانی^۱ و نسرین عزیزبان کهن^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی انجام گرفت. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش‌آموزان مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری دوره متوسطه اول شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۸ تشکیل می‌دادند. نمونه پژوهش شامل ۱۰۵ نفر (۵۰ نفر دختر و ۵۵ نفر پسر) دارای ناتوانی یادگیری خاص بود که به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. از پرسشنامه یادگیری کلرادو، سرزندگی تحصیلی، پرسشنامه انگیزش مشارکت ورزشی و پرسشنامه حمایت تحصیلی برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که بین انگیزش مشارکت ورزشی (و مؤلفه‌های آن) و حمایت تحصیلی (و مؤلفه‌های آن) با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون آشکار کرد که تقریباً ۴۹ درصد از کل واریانس اشتیاق تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی قابل پیش‌بینی است که متغیر حمایت تحصیلی سهم بیشتری داشت؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که انگیزش مشارکت ورزشی و حمایت تحصیلی از متغیرهای مرتبط با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان هستند.

واژه‌های کلیدی: اختلال یادگیری، انگیزش مشارکت ورزشی، حمایت تحصیلی، سرزندگی تحصیلی

۱. نویسنده‌ی مسئول: استادیار گروه رفتار حرکتی، دانشگاه محقق اردبیلی (mahrokh.dehghani@yahoo.com)

۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه محقق اردبیلی

تاریخ دریافت: ۹۸/۷/۳۰

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۱/۲

مقدمه

در سال‌های اخیر مسأله ناتوانی در یادگیری در بین دانش‌آموزان توجه بسیاری از دانشمندان و متخصصان تعلیم و تربیت را به خود جلب کرده است (قنبری، ۱۳۹۴). اختلالات یادگیری به ضعف قابل ملاحظه دانش‌آموز از لحاظ آموزشی، بالینی در دروس مرتبط با دیکته، خواندن و حساب اطلاق می‌شود و که به طبع دیگر مسائل آموزشی دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار داده و با پیامدهای روانی اجتماعی نامساعدی نیز می‌تواند همراه شود (مرادی ثانی و خادمی، ۱۳۹۶). افروز (۱۳۹۴) اختلالات یادگیری را نوعی نارسایی شناختی می‌داند که دانش‌آموزان در یکی از حوزه‌های ذهنی مانند درک صحیح گفتار، نوشتار، شنیدن، خواندن و یا حساب کردن دچار مشکل می‌کند. از طرف دیگر مدارس و محیط‌های آموزشی مکان‌هایی هستند که در آن چالش‌های تحصیلی، موانع و فشارها، حقیقت پایدار زندگی بوده و پژوهش‌های انجام شده به طور واضح این امر را حمایت می‌کند (مارش و مارتین^۱، ۲۰۰۸). در واقع، مسائل تحصیلی بخش قابل توجهی از فشارهای دوران تحصیلی را تشکیل می‌دهد (اسپیر^۲، ۲۰۰۰). از این رو انطباق و سازگاری با فرصت‌ها و چالش‌های تحصیلی مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است و مفهوم سرزندگی تحصیلی را که به عنوان توانایی و استعداد دانش‌آموزان که موجب سازگاری افراد در برابر تهدیدها و فشارها در حیطه تحصیلی می‌شود، مطرح کرده‌اند (مرادی و چراغی، ۱۳۹۳). سرزندگی تحصیلی به توانایی موفقیت‌آمیز دانش‌آموزان در برخورد با چالش‌های تحصیلی در مسیر زندگی تحصیلی، اشاره دارد (مارتین و مارش، ۲۰۰۸؛ کیانی و کریمیان پور، ۱۳۹۸). در واقع، سرزندگی تحصیلی به پاسخ مثبت و انطباقی با انواع چالش‌ها و موانعی که در عرصه مداوم و جاری تحصیلی تجربه می‌شوند اشاره دارد (پوتواین، کانر، سیمز و اشبورن^۳، ۲۰۱۱). پژوهش یونس خان، جمیل،

1. Martin & Marsh
2. Spear
3. Putwain, Connors, Symes & Douglas-Osborn

علی خان و کریم^۱ (۲۰۱۲) به نقش ورزش و انگیزش مشارکت ورزشی در سرزندگی و پیشرفت تحصیلی اشاره کرده است. خدادادی، نجدرحمتی و فتاحی (۱۳۹۷) نیز در پژوهش خود به نقش ورزش در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان اشاره کرده است. ورزش و سرزندگی در محیط مدرسه در بین دانش‌آموزان سبب می‌شود آن‌ها با رغبت بیشتری در مدرسه حاضر شوند و نه تنها در راه تحصیل علم تلاش کنند، بلکه باعث می‌شود ارزش‌های مورد توجه مدرسه را نیز بهتر بشناسند که پژوهش‌ها نیز نشان داده است که اگر دانش‌آموزان در فعالیتهای ورزشی مشارکت کنند، از لحاظ روحی روانی در سطح مطلوبی قرار می‌گیرند که بر وضعیت تحصیلی آن‌ها نیز تأثیر دارد (خدادادی و همکاران، ۱۳۹۷؛ بلبلی، حبیبی و رجبی، ۱۳۹۲)؛ لذا انگیزش مشارکت ورزشی به عنوان یکی از متغیرهای مهم و مؤثر در سرزندگی تحصیلی باید مورد توجه قرار گیرد. برای تحلیل مشارکت ورزشی دانش‌آموزان، بررسی سه عامل ویژگی‌ها و عقاید، اهداف و انگیزه‌های افراد، محیط و رفتار فردی و گروهی ضروری است. رضوانی نژاد، رحمانی نیا، تقوی تکیار (۱۳۸۸) از بین این سه عامل، شناخت انگیزه‌ها را از اجزای ضروری و پیش‌نیاز فعالیت‌های ورزشی می‌دانند و ویلفورد^۲ (۲۰۰۱) آنرا یکی از محورهای اساسی در توجیه رفتار افراد برای شرکت در فعالیت‌های مختلف می‌داند که میزان تلاش یا استقامت یا تعهد آن‌ها را در رسیدن به اهداف نشان می‌دهد. انگیزش یکی از مهم‌ترین مباحث روان‌شناسی ورزش است که بر میزان مشارکت ورزشی افراد تأثیر می‌گذارد و روان‌شناسان ورزشی از آن به عنوان انگیزش مشارکت ورزشی نام می‌برند (قدرت نما و حیدری نژاد، ۱۳۹۲). انگیزش مشارکت ورزشی به تفاوت‌های فردی برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی می‌پردازد؛ زیرا بسته به تفاوت‌های فردی و رشته‌های مختلف ورزشی نوع و میزان انگیزش افراد در دستیابی به اهداف، متفاوت خواهد بود (پیفر و پیت^۳، ۲۰۰۷). این مفهوم از سوی روان‌شناسان ورزشی همچون ماتای (۲۰۰۶) و رابرت (۱۹۶۲) در هشت بعد

-
1. Younis Khan, Jamil, Ali Khan & Kareem
  2. Welford
  3. Peiffer & Pate

موفقیت، گروه‌گرایی، آمادگی، تخلیه انرژی، عوامل موقعیتی، بهبود مهارت، دوست‌یابی، تفریح و سرگرمی مفهوم سازی و مورد بررسی قرار گرفته است (فولادیان، سهرابی، عطارزاده و فارسی، ۱۳۸۸)؛ که می‌تواند تعیین کننده میزان مشارکت افراد در فعالیت‌های ورزشی باشد. آگاهی از این - که چرا برخی افراد انگیزش بالایی برای مشارکت در ورزش دارند و برخی فاقد این انگیزش هستند، از اهمیت زیادی برخوردار است. خدادادی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود با عنوان ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی، نشاط و شادابی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه اول شهرستان بناب به این نتیجه رسیدند که بین انگیزش مشارکت ورزشی و پیشرفت تحصیلی رابطه وجود دارد. اقدسی، محمدزاده و قوامی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان ارتباط بین شور و سرزندگی به فعالیت بدنی و رضایت از زندگی دانش‌آموزان به رابطه بین شور و سرزندگی به فعالیت بدنی با رضایت از زندگی تحصیلی اشاره کرده‌اند. فلاحی و عبدالهی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با عنوان ارتباط برخی از عوامل آمادگی جسمانی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ۱۲ تا ۱۸ ساله متوسطه اول و دوم به این نتیجه رسیدند که بین آمادگی جسمانی با پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. باشقره، فراهانی و اسدی (۱۳۹۱) در پژوهش خود با عنوان مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی منظم گروهی و انفرادی به این نتیجه رسیدند که دانش‌آموزان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی پیشرفت تحصیلی بیشتری دارند. توییک، جوردیک، میلیک و پروتیک^۱ (۲۰۱۵) در پژوهش خود با عنوان رابطه بین سرزندگی ورزشی و موفقیت تحصیلی به این نتیجه رسیدند که بین سرزندگی به ورزش با موفقیت تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. یونس خان و همکاران (۲۰۱۲) در پژوهش خود با عنوان رابطه بین مشارکت در فعالیتهای ورزشی و موفقیت تحصیلی به این نتیجه رسیدند که بین مشارکت در فعالیت‌های ورزشی با سرزندگی تحصیلی رابطه وجود دارد.

از طرف دیگر پژوهش مرادی، دهقانی‌زاده و سلیمانی‌خشاب (۱۳۹۴) به نقش حمایت

---

1. Tubic, Tatjana, Djordjic, Visnja, Milic, Mira, Protic-Gava, Branka

تحصیلی^۱ در سرزندگی تحصیلی اشاره کرده است. مطالعات مختلف نشان داده‌اند که درک روابط حمایتی دانش‌آموزان از سوی معلمان با پیشرفت تحصیلی بیشتر، سطوح بالاتر تعهد، مشکلات رفتاری کمتر و روابط مثبت با همسالان ارتباط دارد (همر و پیانتا^۲، ۲۰۰۱؛ اسکینر، فورر، مارچاند و کایندرمن^۳، ۲۰۰۸). حمایت تحصیلی مهیا کردن هر منبعی است که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم موجب افزایش میزان رغبت و عملکرد تحصیلی در دانش‌آموزان می‌گردد و بر اساس نظر فورر (۱۹۹۲) بر چهار منبع اصلی پدر، مادر، همسالان و معلم تأکید دارد (به نقل از سامانی و جعفری، ۱۳۹۰). وینتزل، باتل، شانون، راسل و لونی^۴ (۲۰۱۰) معتقدند که موضوع حمایت تحصیلی از دانش‌آموزان یک موضوع چندبعدی است. نقش معلم-دانش‌آموزان، معلم-والدین و والدین-همسالان، از حمایت تحصیلی ترکیب‌هایی فراهم می‌نماید که هر یک به تنهایی و در ارتباط با یکدیگر، نقش مهمی در کیفیت و کمیت فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. وینتزل^۵ (۲۰۰۵) نقش این منابع را شامل انتقال ارزش‌ها و انتظارات به دانش‌آموزان، ارائه راهنمایی و بازخورد جهت دست‌یافتن به این ارزش‌ها و انتظارات، ایجاد و تأمین محیط امن برای فعالیت در راستای ارزش‌ها و انتظارات و تأمین حمایت عاطفی برای دانش‌آموز می‌داند. حمایت‌های تحصیلی به این دلیل موجب بهبود عملکرد دانش‌آموزان می‌گردد که مهیاکننده انتظارات و ارزش‌ها در کلاس برای دانش‌آموزان است و تلاش دانش‌آموز برای دستیابی به این ارزش‌ها و انتظارات را با تشویق توأم می‌کند. در واقع دانش‌آموز در عین تلاش از امنیت کافی برخوردار بوده و خود را در معرض تهدید محیط نمی‌بیند و در گروه احساس ارزشمندی می‌کند. این احساس و عملکرد تنها به واسطه نوع رفتار معلم حاصل نمی‌شود، بلکه این موارد، دستاورد مجموعه‌ای از عناصر می‌باشد، که در تعامل با یکدیگر هستند (وینتزل، ۲۰۰۵). دهقانی‌زاده و

-
1. Academic Support
  2. Hamre & Pianta
  3. Skinner, Furrer, Marchand, Kindermann
  4. Wentzel, Battle, Shannon, Russell, Looney
  5. Wentzel

همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان حمایت اجتماعی ادراک شده و سرزندگی تحصیلی با نقش میانجی باورهای خودکارآمدی تحصیلی به این نتیجه رسیدند که حمایت اجتماعی ادراک شده پیش‌بینی‌کننده مثبت سرزندگی تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی است. مرادی و چراغی (۱۳۹۳) در پژوهشی با عنوان الگوی علی تجربی از روابط بین ادراک از الگوهای ارتباط با خانواده، ادراک از ساختار کلاس، انگیزش و خودگردانی تحصیلی و سرزندگی تحصیلی در نوجوانان دبیرستانی به این نتیجه رسیدند که الگوهای ارتباطی قدرت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی، انگیزش و خودگردانی تحصیلی را دارند. پژوهش‌های یآوری‌نیا، سپهریان و یوسفی (۱۳۹۳) بر نقش حمایت اجتماعی در کاهش اضطراب امتحان دانش‌آموزان و مطالعه حسنی، اصغری، کاظم زاده بیطالی و عبدلی سلطان احمدی (۱۳۹۵) بر نقش حمایت اجتماعی در افزایش رضایت از مدرسه و رضایت از زندگی دانش‌آموزان تأکید می‌کند. پژوهش‌های کاکاوند، نیک اختر و سرداری‌پور (۱۳۹۶) و جنابادی و شیرانی (۱۳۹۵) نقش حمایت اجتماعی از دانش‌آموزان را در کاهش اعتیاد به اینترنت و تلفن همراه نشان داد. ارسلان، کارداک و اوئیسال^۱ (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان پشتیبانی تحصیلی دانشجویان به عنوان منبع علمی کنترل در دانشجویان دانشگاه ترکیه به این نتیجه رسیدند که منبع کنترل درونی به طور مثبت توسط ابعاد حمایت تحصیلی دانشجویان پیش‌بینی شده است. ملکی و دیمرای^۲ (۲۰۰۶) خودکارآمدی تحصیلی و درک حمایت معلم در ارتباط با رشد مهارت تحصیلی را در بین دانش‌آموزان در معرض شکست تحصیلی بودند مورد پژوهش قرار دادند. نتایج نشان داد خودکارآمدی تحصیلی و درک حمایت معلم متقابلاً در رشد نمرات ریاضی تأثیر دارند.

دوره تحصیلی دوره‌ای از زندگی است که در آن تغییرات اجتماعی و شناختی سریعی اتفاق می‌افتد و پژوهش‌ها نشان می‌دهد که چالش‌های تحصیلی و فشارهای برخاسته از آن یک حقیقت انکارناپذیر در مدارس و محیط‌های آموزشی است (مارتین و مارش، ۲۰۰۸). بر اساس مطالعات

1. Arslan, Çardak & Uysal

2. Malecki & Demaray

انجام شده دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری خاص نسبت به دانش‌آموزان بدون این اختلال از سرزندگی پایین‌تری برخوردارند که باعث ایجاد تعلل در تکالیف درسی و عدم ایجاد انگیزه مثبت، افت تحصیلی و بالطبع تداوم این اختلال در این دانش‌آموزان می‌شود (پورعبدل، صبحی، قراملکی و عباسی، ۱۳۹۴). لذا بررسی وضعیت سرزندگی تحصیلی این دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری و شناسایی عوامل مؤثر بر آن از اهمیت زیادی برخوردار است، این پژوهش با هدف بررسی نقش انگیزش مشارکت ورزشی و حمایت تحصیلی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری انجام گرفت.

روش

روش پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی بوده و از نظر جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی از نوع همبستگی است.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان مبتلا به ناتوانی یادگیری خاص است که در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۸ در مدارس متوسطه دوره اول شهر اردبیل مشغول به تحصیل بودند. نمونه پژوهش ۱۰۵ نفر (۵۰ نفر دختر و ۵۵ نفر پسر) دانش‌آموز دارای ناتوانی یادگیری بود که از میان دانش‌آموزان دوره متوسطه اول در سال تحصیلی ۱۳۹۷ به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و به صورت زیر شناسایی شدند: ابتدا ۸ مدرسه از میان مدارس متوسطه دوره اول شهر اردبیل به صورت تصادفی انتخاب شدند. سپس تعداد نمونه با اجرای پرسشنامه ناتوانی‌های یادگیری کلرادو شناسایی شدند به این صورت که پرسشنامه در مورد دانش‌آموزان ضعیف پایه هشتم و نهم دوره متوسطه اول مدارس، توسط معلمین تکمیل شد و ۱۱۳ نفر با نمرات پایین به عنوان نمونه اولیه جدا شده به عنوان دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری شناسایی شدند. پرسشنامه ۸ دانش‌آموز به علت ناقص بودن کنار گذاشته شده و پرسشنامه ۱۰۵ دانش‌آموز مورد بررسی قرار گرفت. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

پرسشنامه یادگیری کلرادو^۱: این پرسشنامه توسط ویلکات، بودا، ریدل، چاپیلداس، دیفری و پینینگتون^۲ (۲۰۱۱) تهیه شده و مشکلات یادگیری را متشکل از پنج عامل خواندن، حساب کردن، شناخت اجتماعی، اضطراب اجتماعی و عملکردهای فضایی می‌داند که موجب مشکلات یادگیری می‌شوند. این پرسشنامه از ۲۰ گویه تشکیل شده است و نمره‌گذاری آن بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای از اصلا (۱) تا اهمیت (۵) است. روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفته و روایی سازه آن نیز توسط حاجلو و رضایی شریف (۱۳۹۱) مطلوب گزارش شده است. پایایی آن توسط حاجلو و رضایی ۰/۹۰ گزارش شده است.

پرسشنامه انگیزش مشارکت ورزشی: این پرسشنامه توسط گیل و دیتر^۳ (۱۹۸۳) در ۳۰ سؤال و ۸ بعد موفقیت، گروه‌گرایی، آمادگی، تخلیه انرژی، عوامل موقعیتی، بهبود مهارت، دوست‌یابی، تفریح و سرگرمی جهت سنجش انگیزش مشارکت ورزشی دانش‌آموزان طراحی شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) است. روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید اساتید صاحب‌نظر قرار گرفته و روایی ملاکی آن نیز توسط احمدی، نمازی زاده و مختاری (۱۳۹۵) مورد تأیید قرار گرفته است. همچنین پایایی آن توسط اسلامی، آزادی، غرایق زندی و عمادالدین (۱۳۹۶) ۰/۸۷ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه در این پژوهش با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد.

پرسشنامه حمایت تحصیلی ساندز و پلانکت^۴ (۲۰۰۵): این پرسشنامه دارای ۲۴ سؤال و چهار بعد حمایت تحصیلی دوستان (۱-۶)، حمایت تحصیلی پدر (۷-۱۲)، حمایت تحصیلی مادر (۱۳-۱۸) و حمایت تحصیلی معلم (۱۸-۲۴) است. نمره‌گذاری پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۴ درجه‌ای است که برای گزینه‌های «کاملاً مخالفم»، «مخالفم»، «موافقم» و «کاملاً موافقم» به

1. Colorado Learning Difficulties Questionnaire (CLDQ)
2. Willcutt, Boada, Riddle, Chhabildas, DeFries, Pennington
3. Gill & Deter
4. Sands & Plunkett

ترتیب امتیازات ۱، ۲، ۳ و ۴ در نظر گرفته می‌شود. روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید اساتید صاحب‌نظر قرار گرفته و روایی سازه آن توسط صدوقی و غفاری (۱۳۹۷) مطلوب گزارش شده است. همچنین پایایی آن توسط سامانی و جعفری (۱۳۸۹) به ترتیب برای ابعاد حمایت تحصیلی همسالان (۰/۷۶)، حمایت تحصیلی پدر (۰/۸۵)، حمایت تحصیلی مادر (۰/۸۶) و حمایت تحصیلی معلم (۰/۸۵) گزارش شده است.

پرسشنامه سرزندگی تحصیلی: این پرسشنامه براساس مقیاس انگلیسی سرزندگی تحصیلی مارتین و مارش (۲۰۰۶) ابداع شد (دهقانی‌زاده و حسین‌چاری، ۱۳۹۱). این پرسشنامه دارای ۹ گویه بوده و نمره‌گذاری آن بر اساس مقیاس ۵ درجه‌لیکرت (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) است. روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید اساتید صاحب‌نظر قرار گرفته و روایی سازه آن توسط دهقانی‌زاده و حسین‌چاری (۱۳۹۱) مطلوب گزارش شده است. همچنین پایایی آن ۰/۸۰ گزارش شده است. پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۹ به دست آمده است (دهقانی‌زاده و حسین‌چاری، ۱۳۹۳).

نتایج

در این پژوهش تعداد ۵۵ دانش‌آموز پسر و ۵۰ دانش‌آموز دختر با میانگین سنی ۱۵/۳۰ و انحراف معیار ۱/۱۰ شرکت داشتند. میانگین و انحراف معیار متغیر حمایت تحصیلی به ترتیب برابر با ۶۹/۰۴ و ۹/۳۹، میانگین و انحراف استاندارد متغیر انگیزش مشارکت ورزشی کلاس ۱۲۵/۲۵ و ۱۵/۲۰ و میانگین و انحراف معیار سرزندگی تحصیلی به ترتیب برابر با ۶۳/۲۸ و ۱۲/۶۲ است.

جدول ۱. ضرایب همبستگی پیرسون حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی و ابعاد آن‌ها با سرزندگی

متغیر	سرزندگی تحصیلی
حمایت تحصیلی	۰/۵۶**
حمایت دوستان	۰/۶۱**
حمایت پدر	۰/۶۶**
حمایت مادر	۰/۵۳**
حمایت معلم	۰/۴۸**
انگیزش مشارکت ورزشی	**۰/۶۱
موفقیت	**۰/۳۵
گروه‌گرایی	**۰/۵۲
تخلیه انرژی	**۰/۳۵
عوامل موقعیتی	**۰/۵۸
آمادگی	**۰/۴۱
بهبود مهارت	**۰/۲۲
دوست‌یابی	**۰/۳۶
تفریح و سرگرمی	**۰/۴۶

* $p < 0.01$, ** $p < 0.05$

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، رابطه مثبت معناداری بین سرزندگی تحصیلی با حمایت تحصیلی ($r=0/56, p<0/01$)، مولفه حمایت دوستان ($r=0/61, p<0/01$)، مولفه حمایت پدر ($r=0/66, p<0/01$)، مولفه حمایت مادر ($r=0/53, p<0/01$)، مولفه حمایت معلم ($r=0/48, p<0/01$)، انگیزش مشارکت ورزشی کلاس ($r=0/61, p<0/01$)، مولفه موفقیت ($r=0/35, p<0/01$) و مولفه گروه‌گرایی ($r=0/52, p<0/01$)، مولفه تخلیه انرژی ($r=0/35, p<0/01$)، عوامل موقعیتی ($r=0/58, p<0/01$)، بین مولفه آمادگی ($r=0/41, p<0/01$)، مولفه بهبود مهارت ($r=0/22, p<0/01$)، مولفه دوست‌یابی ($r=0/36, p<0/01$) و مولفه تفریح و سرگرمی ($r=0/46, p<0/01$) وجود دارد.

نقش انگیزش مشارکت ورزشی و حمایت تحصیلی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دارای ...

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی

مدل	R	R ²	R تعدیل شده	F	Sig
۱	۰/۷۰	۰/۴۹	۰/۴۶	۱۹/۲۰	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
سرزندگی تحصیلی	مقدار ثابت	۱۵/۰۱	۴/۰۳	-	۳/۷۲	۰/۰۱
	حمایت تحصیلی	۰/۵۸	۰/۱۴	۰/۴۲	۴/۱۴	۰/۰۱
	انگیزش مشارکت ورزشی	۰/۴۵	۰/۱۶	۰/۳۱	۲/۸۱	۰/۰۳

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، تقریباً ۴۹ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر سرزندگی تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی معنادار است. حمایت تحصیلی با بتای $t=4/14, p<0/01$ و انگیزش مشارکت ورزشی با بتای $t=2/81, p<0/03$ به‌طور معناداری قدرت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی را دارند. بتاهای به دست آمده نشان می‌دهند که حمایت تحصیلی قدرت پیش‌بینی-کنندگی بیشتری دارد.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های حمایت تحصیلی

مدل	R	R ²	R تعدیل شده	F	Sig
۱	۰/۶۱	۰/۳۷	۰/۳۴	۱۸/۲۴	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین

متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
سرزندگی تحصیلی	مقدار ثابت	۱۹/۱۱	۵/۴۷	-	۳/۴۹	۰/۰۱
	حمایت دوستان	۰/۴۲	۰/۱۹	۰/۲۵	۲/۲۱	۰/۰۵
	حمایت پدر	۰/۲۹	۰/۰۹	۰/۲۱	۳/۲۲	۰/۰۱
	حمایت مادر	۰/۳۱	۰/۱۱	۰/۱۸	۲/۸۱	۰/۰۳
	حمایت معلم	۰/۴۹	۰/۱۲	۰/۲۸	۴/۰۸	۰/۰۱

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، تقریباً ۳۷ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های حمایت تحصیلی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های حمایت تحصیلی معنادار است. مؤلفه حمایت دوستان با بتای $۰/۲۵$ ($t=۲/۲۱, p<۰/۰۵$)، مؤلفه حمایت پدر با بتای $۰/۲۱$ ($t=۳/۲۲, p<۰/۱۵$) و مؤلفه حمایت مادر با بتای $۰/۱۸$ ($t=۲/۸۱, p<۰/۰۵$) و مؤلفه حمایت معلم با بتای $۰/۲۸$ ($t=۴/۰۸, p<۰/۰۱$) به‌طور معناداری قدرت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی را دارند. همچنین، بتاهای به دست آمده نشان می‌دهند که حمایت معلم قدرت پیش‌بینی کنندگی بیشتری دارد.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون جهت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های انگیزش مشارکت ورزشی کلاس

مدل	R	R ²	R تعدیل شده	F	Sig
۱	۰/۶۹	۰/۴۷	۰/۴۳	۱۸/۹۳	۰/۰۱

ضرایب بتا و آزمون معناداری t برای متغیرهای پیش‌بین						
متغیر ملاک	متغیرهای پیش‌بین	B	STE	β	T	Sig
سرزندگی تحصیلی	مقدار ثابت	۱۷/۱۵	۴/۲۵	-	۴/۰۳	۰/۰۱
	موفقیت	۰/۱۸	۰/۰۷	۰/۱۴	۲/۵۷	۰/۰۵
	گروه‌گرایی	۰/۴۶	۰/۱۵	۰/۳۲	۳/۰۶	۰/۰۵
	آمادگی	۰/۳۵	۰/۲۰	۰/۲۶	۱/۷۵	۰/۱۱
	عوامل موقعیتی	۰/۲۸	۰/۱۱	۰/۱۸	۲/۵۴	۰/۰۵
	تخلیه انرژی	۰/۱۷	۰/۰۵	۰/۱۴	۳/۰۴	۰/۰۱
	بهبود مهارت	۰/۲۱	۰/۰۹	۰/۱۶	۲/۳۳	۰/۰۵
	دوست‌یابی	۰/۳۵	۰/۱۴	۰/۲۵	۲/۵۰	۰/۰۵
	تفریح و سرگرمی	۰/۳۱	۰/۱۵	۰/۲۲	۲/۰۶	۰/۰۵

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، تقریباً ۴۷ درصد از واریانس سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های انگیزش مشارکت ورزشی قابل پیش‌بینی است. نسبت F بیانگر این است که رگرسیون متغیر سرزندگی تحصیلی براساس مؤلفه‌های انگیزش مشارکت ورزشی کلاس معنادار

است. مولفه موفقیت با بتای ۰/۱۴ ($t=2/57, p<0/05$)، مولفه گروه‌گرایی با بتای ۰/۳۲ ($p<0/04$)، مولفه عوامل موقعیتی با بتای ۰/۱۸ ($t=2/54, p<0/01$)، مولفه تخلیه انرژی با بتای ۰/۱۴ ($t=3/06, p<0/05$)، مولفه بهبود مهارت با بتای ۰/۱۶ ($t=2/33, p<0/05$)، مولفه دوست‌یابی با بتای ۰/۲۵ ($t=2/50, p<0/05$)، مولفه تفریح با بتای ۰/۲۲ ($t=2/06, p<0/05$) به‌طور معناداری قدرت پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی را دارند. همچنین، بتاهای به دست آمده نشان می‌دهند که مولفه گروه‌گرایی قدرت پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی براساس حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی در دانش‌آموزان مبتلا به اختلال یادگیری در شهر اردبیل انجام گرفت. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که بین انگیزش مشارکت ورزشی و سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان مبتلا به اختلال یادگیری رابطه وجود دارد و همه ابعاد انگیزش مشارکت ورزشی پیش‌بینی‌کننده سرزندگی تحصیلی بود. این نتیجه با نتایج خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، اقدسی و همکاران (۱۳۹۵)، فلاحی و عبدالمهی (۱۳۹۵)، باشقره و همکاران (۱۳۹۱)، توییک و همکاران (۲۰۱۵)، یونس خان و همکاران (۲۰۱۲) مبنی بر رابطه بین انگیزش مشارکت ورزشی و سرزندگی تحصیلی همسو است.

در تبیین این رابطه می‌توان گفت انگیزش یکی از مهم‌ترین مباحث حیطه روان‌شناسی ورزشی است که سبب و عامل اشتیاق دانش‌آموزان به فعالیت‌های ورزشی است و افراد دارای انگیزش بالا در مسابقات ورزشی در مقایسه با افراد دارای انگیزه پایین تر تمایل و عملکرد بالاتری دارند. این در حالی است که فعالیت‌های بدنی به عنوان یکی از سرگرمی‌های دانش‌آموزان مطرح شده است. با توجه به این که این انگیزه قابل تعمیم به سایر فعالیت‌ها است، افراد دارای انگیزه بالای مشارکت ورزشی می‌توانند این انگیزه را به حوزه تحصیلی خود نیز انتقال دهند و در مدرسه تلاش می‌کنند

تا محیط تحصیلی خود را درک و در آن نقش فعالی داشته باشند و با کسب موفقیت‌های بیشتر بر محیط اجتماعی شان غالب شده و بتوانند با چالش‌ها و مشکلات پیش رو در مدرسه و در زمان تحصیل سازگار شده و آن‌ها را حل کنند. در واقع می‌توان گفت انگیزش مشارکت ورزش در بین دانش‌آموزان، اعتماد آن‌ها به خودشان را در مواجهه با مسائل بالا برده و توانایی حل مسأله آن‌ها را پرورش می‌دهد که می‌تواند در حل مسائل و چالش‌های تحصیلی مؤثر بوده و سرزندگی تحصیلی را در آن‌ها افزایش دهد. چنانچه این انگیزه و موفقیت به حوزه تحصیلی تعمیم داده شود می‌تواند تمایل دانش‌آموزان برای تحصیل و حضور در مدرسه و مقابله با چالش‌ها و مشکلات تحصیلی را بیشتر کرده و افزایش سرزندگی تحصیلی را به دنبال داشته باشد؛ لذا پیشنهاد می‌شود با فراهم کردن زمینه انجام فعالیت‌های ورزشی و توجه بیشتر به این فعالیت‌ها در سطح مدرسه با توجه به تأثیرات مثبت آن‌ها در افزایش مهارت حل مسأله و قابلیت تعمیم آن به زندگی شخصی و تحصیلی دانش‌آموزان، توانایی آن‌ها در مقابله با چالش‌های تحصیلی را افزایش داد.

همچنین نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بین حمایت تحصیلی و ابعاد آن با سرزندگی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد و همه ابعاد حمایت تحصیلی پیش‌بینی‌کننده سرزندگی تحصیلی بود. یافته‌های پژوهش حاضر در این زمینه به‌نوعی با یافته‌های دهقانی‌زاده و همکاران (۱۳۹۳)، مرادی و چراغی (۱۳۹۳)، تمنایی فر و لیث (۱۳۹۴)، صفاری نیا و هزاره ای (۱۳۸۷)، عزیزی نژاد (۱۳۹۵)، ارسلان و همکاران (۲۰۱۳)، ملکی و دیمرای (۲۰۰۶) مبنی بر رابطه بین حمایت تحصیلی و اجتماعی با سرزندگی تحصیلی همسو است.

در رابطه با تأیید این رابطه می‌توان گفت که موضوع حمایت تحصیلی از دانش‌آموزان، یک موضوع چند بعدی است و نقش معلم، دانش‌آموزان، معلم - والدین و والدین - همسالان از حمایت تحصیلی ترکیب‌هایی فراهم می‌کنند که هر یک به تنهایی و در ارتباط با یکدیگر نقش مهمی در کیفیت و کمیت فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. در واقع حمایت تحصیلی ادارک شده از طرف دانش‌آموز مهیاکننده انتظاراتها و ارزش‌ها در کلاس برای

دانش‌آموزان است و میزان تلاش دانش‌آموز برای دستیابی به این ارزش‌ها و انتظارات را با تشویق توأم می‌کند، بدین معنی که دانش‌آموز در عین تلاش احساس امنیت و ارزشمندی می‌کند. نتایج پژوهش نیومن^۱ (۲۰۰۰) نشان داد که ارتباط مثبت و مستقیم معلم با دانش‌آموز در جریان آموزش به آن‌ها بازخوردهای روشن ارائه می‌دهد و انگیزه دانش‌آموزان را بالاتر می‌برد. از طرف دیگر سرزندگی تحصیلی به توانایی دانش‌آموزان در برخورد با چالش‌ها و موانع زندگی روزانه تحصیلی گفته می‌شود و دانش‌آموزان برای مواجهه با این چالش‌ها و تجربه سرزندگی تحصیلی نیاز به منابع حمایتی دارند؛ بنابراین، حمایت تحصیلی دانش‌آموزان از طرف معلم، دوستان و والدین می‌تواند به افزایش سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان کمک کند و از طرف دیگر عدم حمایت تحصیلی دانش‌آموزان از طرف منابع چهارگانه حمایتی می‌تواند به مرور سبب کاهش انگیزه و تلاش دانش‌آموزان در مقابل چالش‌ها و موانع تجربه شده و در نهایت سرزندگی تحصیلی آن‌ها را کاهش دهد. این حمایت در دانش‌آموزان مبتلا به اختلال یادگیری اهمیت بیشتر یافته و با توجه به شرایط خاص این دانش‌آموزان نیازمند توجه جدیدتری هستند و می‌توان با فراهم کردن حمایت تحصیلی از این دانش‌آموزان، آن‌ها را در مقابله با چالش‌های تحصیلی یاری داد.

به‌طور کلی نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین مؤلفه‌های حمایت تحصیلی و انگیزش مشارکت ورزشی به‌طور مثبت معناداری توانایی پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان را داشتند. از محدودیت‌های این پژوهش، این بود که به‌رغم همبستگی انجام شده و قادر به بررسی روابط علت-معلولی نیست و همچنین برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد که قادر به بررسی پدیده‌ها به‌طور عمیق نیست؛ بنابراین، پیشنهاد می‌شود که دست‌اندرکاران آموزش و پرورش راهکارهایی را جهت بهبود حمایت تحصیلی از طرف منابع چهارگانه آن برای دانش‌آموزان به‌کار گیرند و با فراهم کردن زمینه فعالیت‌های ورزشی و

انگیزش مشارکت ورزشی در بین دانش‌آموزان، سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان را افزایش دهند. همچنین این پژوهش در سایر مقاطع تحصیلی و شهرهای دیگر و با استفاده از سایر روش‌های پژوهشی و همچنین ابزارهای گردآوری داده‌ها همچون مصاحبه انجام شود.

منابع

- احمدی، مالک؛ نمازی زاده، مهدی و مختاری، پونه (۱۳۹۵). ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی مقیاس تجدیدنظرشده انگیزش ورزشی در دانشجویان ورزشکار. مطالعات روانشناسی ورزشی، ۵(۱۸)، ۳۴.
- اسلامی، محمدعلی؛ آزادی، یدالله؛ غرایق زندگی، حسن و عمادالدین، زینب السادات (۱۳۹۶). رابطه بین خوش بینی و خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت ورزشی در دانشجویان رشته تربیت بدنی. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۸(۳۲)، ۱۱۱-۱۳۲.
- افروز، غلامعلی (۱۳۹۴). ناتوانی‌های یادگیری، تهران: نشر پیام نور.
- اقدسی، محمدتقی؛ محمدزاده، حسن و قوامی، اکبر (۱۳۹۴). ارتباط بین شور و اشتیاق به فعالیت بدنی و رضایت از ندگی دانش‌آموزان پسر. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۶(۱۲)، ۱۰-۱.
- باشقره، فاطمه؛ فراهانی، ابوالفضل و اسدی، حسن (۱۳۹۱). مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه شرکت‌کننده در فعالیتهای ورزشی منظم گروهی و انفرادی. پژوهشنامه اقتصاد و بازاریابی ورزش، ۱۱(۲)، ۱۱۷-۱۳۶.
- بلبلی، لطفعلی؛ حبیبی، یعقوب و رجبی، علی. (۱۳۹۱). تأثیر افزایش ساعات ورزش بر تصویر بدنی، توده‌ی بدنی و اضطراب اجتماعی در دانش‌آموزان. مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه، ۲(۲)، ۲۹-۴۳.
- پورعبدل، سعید؛ قراملکی، ناصر و عباسی، مسلم (۱۳۹۴). مقایسه‌ی اهمال‌کاری تحصیلی و سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص. مجله‌ی ناتوانی‌های یادگیری، ۴(۳)، ۳۸-۲۲.
- تمنایی فر، محمدرضا و لیث، حکیمه (۱۳۹۴). رابطه هوش هیجانی، خودکارآمدی و حمایت اجتماعی با سازگاری دانش‌آموزان دبیرستان. فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۰(۳۹)، ۲۸-۱.

- دهقانی‌زاده، محمدحسین و حسین‌چاری، مسعود (۱۳۹۱). سرزندگی تحصیلی و ادراک از الگوی ارتباطی خانواده؛ نقش واسطه‌ای خودکارآمدی. *مجله‌ی مطالعات آموزش و یادگیری*، ۴(۲)، ۴۷-۲۱.
- دهقانی‌زاده، محمدحسین؛ حسین‌چاری، مسعود؛ مرادی، مرتضی و سلیمانی‌خشاب، عباسعلی (۱۳۹۳). سرزندگی تحصیلی و ادراک از الگوهای ارتباطات خانواده و ساختار کلاس؛ نقش واسطه‌ای ابعاد خودکارآمدی. *فصلنامه‌ی روانشناسی تربیتی*، ۱۰(۳۲)، ۳۰-۱.
- رمضانی، رحیم؛ رحمانی‌نیا، فرهاد و تقوی‌تکیار، سید امیر (۱۳۸۸). بررسی انگیزه‌های شرکت‌کنندگان در ورزش‌های همگانی در فضاهای روباز. *مدیریت ورزشی*، ۱(۲)، ۵.
- سامانی، سیامک و جعفری، محمدعلی (۱۳۹۰). بررسی کفایت شاخص‌های روانسنجی مقیاس حمایت تحصیلی (نسخه‌ی فارسی). *مجله‌ی مطالعات آموزش و یادگیری*، ۳(۱)، ۶۰-۴۷.
- حسینی، محمد؛ اصغری، مهسا؛ کاظم‌زاده بیطالی، مهدی و عبدلی سلطان احمدی، جواد. (۱۳۹۵). نقش حمایت اجتماعی مدارس بر رضایت از زندگی دانش‌آموزان: آزمون نقش میانجی رضایت از مدرسه، شایستگی تحصیلی و خودکارآمدی عمومی. *مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه*، ۵(۴)، ۳۱-۵۱.
- جنابادی، حسین و شیرانی، اسدالله. (۱۳۹۵). تعیین ارتباط احساس تنهایی و حمایت اجتماعی با اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان. *مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه*، ۵(۴)، ۷-۳۰.
- صدوقی، مجید و غفاری، عذرا (۱۳۹۷). رابطه حمایت تحصیلی با فرسودگی تحصیلی با توجه به نقش واسطه‌گری کیفیت زندگی در مدرسه در بین دانش‌آموزان دختر. *مدیریت مدرسه*، ۱(۲۲)، ۲۰۶-۲۲۶.
- صفاری‌نیا، مجید و هزاره‌ای، زهرا (۱۳۸۷). بررسی و مقایسه و سازگاری تحصیلی دانشجویان سال اول تا چهارم دانشگاه و رابطه آن با حمایت اجتماعی خانواده و دوستان. *فصلنامه روانشناسی تربیتی*، ۴(۱۳)، ۲۸-۱۴.
- عزیزی‌نژاد، بهاره (۱۳۹۵). نقش حمایت اجتماعی مدارس بر سازگاری تحصیلی: اثر میانجی رضایت از مدرسه، امیدواری و خودکارآمدی دانش‌آموزان. *پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی*، ۴(۱۳)، ۶۸-۵۷.
- فلاحی، علی‌اصغر و عبدالهی، محمدحسن (۱۳۹۵). ارتباط بین برخی از عوامل آمادگی جسمانی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ۱۲ تا ۱۸ ساله مقاطع متوسطه اول و دوم. *فصلنامه تعلیم و تربیت*، ۱۳۰(۲)، ۸۰-۶۰.

- فولادیان، جواد؛ سهرابی، مهدی؛ عطارزاده حسینی، سیدرضا و فارسی، علیرضا (۱۳۸۸). ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی با سوگیری ورزشی دانشجویان ورزشکار. فصلنامه المپیک، ۱۷(۴)، ۱۱-۱.
- قدرت نما، اکبر و حیدری نژاد، صدیقه (۱۳۹۰). رابطه انگیزه مشارکت ورزشی با میزان فعالیت‌های بدنی دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۸(۱)، ۱۸۹-۲۰۲.
- قنبری، علی (۱۳۹۴). مقایسه منبع کنترل، خودآگاهی شناختی و ترس از شکست در دانش آموزان با و بدون ناتوانی‌های یادگیری. مجله ی ناتوانی‌های یادگیری، ۴(۱)، ۴۴-۵۹.
- کاکاوند، علیرضا؛ نیک اختر، شقایق و سرداری پور، مهرا. (۱۳۹۶). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده، احساس تنهایی و هراس اجتماعی. مجله‌ی روان شناسی مدرسه، ۶(۱)، ۹۸-۸۱.
- کردی، علی (۱۳۹۵). پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی بر اساس عوامل انگیزشی (سودمندی تکلیف و اهداف تسلط): نقش میانجی افق زمانی در دانش آموزان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- کیانی، احمدرضا و کریمیان پور، غفار. (۱۳۹۸). نقش کیفیت زندگی در مدرسه و خودتنظیمی تحصیلی در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانش آموزان. مجله‌ی روان شناسی مدرسه، ۸(۱)، ۱۷۳-۱۹۱.
- مرادی ثانی، رعنا و خادمی، علی (۱۳۹۶). بررسی تطبیقی کم خونی در دانش آموزان ابتدایی مبتلا به نارسایی توجه و عادی و ارتباط آن با اختلال‌های یادگیری. مجله ی ناتوانی‌های یادگیری، ۷(۱)، ۱۱۹-۱۳۵.
- مرادی، مرتضی و چراغی، اعظم (۱۳۹۳). الگوی علی تجربی از روابط بین ادراک از الگوهای ارتباط خانواده، ادراک از ساختار کلاس، انگیزش و خودگردانی تحصیلی و سرزندگی تحصیلی در نوجوانان دبیرستانی. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۱(۶)، ۱۱۳-۱۴۰.
- مرادی، مرتضی؛ دهقانی‌زاده، محمدحسین و سلیمانی‌خشاب، عباسعلی (۱۳۹۴). حمایت اجتماعی ادراک شده و سرزندگی تحصیلی؛ نقش میانجی باورهای خودکارآمدی تحصیلی. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۷(۱)، ۱-۲۴.

یاوری نیا، سونیا؛ سپهریان، فیروزه و یوسفی، رحیم. (۱۳۹۳). بررسی نقش احساس کنترل، حمایت اجتماعی و سلامت عمومی در اضطراب امتحان دانش‌آموزان دختر پایه‌ی سوم مقطع متوسطه شهرستان ارومیه. *مجله‌ی روان‌شناسی مدرسه*، ۳(۴)، ۱۴۳-۱۵۶.

- Afroz, GH. (2015). Learning Disabilities, Tehran: Payam Noor Publishing. (Persian)
- Aghdasi, M., Mohamadzade, H. & Ghavami, A. (2015). The Relationship between Passion for Physical Activity and Satisfaction with Male Students' Desire. *Research in Sport Management and Motor Behavior*, 6(12), 1-10. (Persian)
- Ahmadi, M., Namazizade, M. & Mokhtari, P (2016). Psychometric characteristics of the Persian version of the scale of revised sports motivation in athletic students, *Sports Psychology Studies*, 5(18), 19-34. (Persian)
- American Psychiatric Association. (2013). Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM), fifth edition, (DSM 5), translated by Yahya Seyed Mohamadi, Tehran, Ravan publication.
- Arikan, H. & Gogus, A. (2009). Strategies of Learning in Groups, The 1st International Congress of Educational Research, 01-03 May 2009, Çanakkale-Turkey.
- Arslan, S., Çardak, M. & Uysal, R (2013). Student Academic Support as Predictor of Academic Locus of Control in Turkish University Students. *Social and Behavioral Sciences*, 106, 2460-2469.
- Azizi Nejad, B. (2016). The Role of School Social Support on Academic Adaptation: The Mediating Effect of School Satisfaction, Hope, and Student Self-Efficacy. *Research in school and virtual learning*, 4(13), 57-68. (Persian)
- Bashghare, F., Farahani, A. & Asadi, H. (2012). Comparison of academic achievement of high school students participating in regular group and individual sport activities. *Journal of Sport Economics and Marketing*, 1(2), 117-136. (Persian)
- Bolboli, L., Habibi, Y. & Rajabi, A. (2013). The effect of exercise on body image, body mass and social anxiety in students. *Journal of School Psychology*, 2(2), 29-43. (Persian).
- Dehghanizade, M. & Hosseinchari, M. (2012). Academic vitality and perception of family communication model; mediating role of self-efficacy. *Journal of Teaching and Learning studies*, 2(4), 21-47. (Persian)
- Dehghanizade, M., Hosseinchari, M., Moradi, M. & Solymani, A. (2014). Academic vitality and perception of family communication patterns and class structure; mediating role of self-efficacy dimensions. *Journal of Educational Psychology*, 10(32), 1-30. (Persian)
- Duijn, M., Rosenstiel, I. V., Schats, W., Smallenbroek, C. & Dahmen, R. (2011). Vitality and health: A lifestyle programme for employees. *European Journal of Integrative Medicine*, 3, 97-10.
- Eslami, M., Dortaj, F., Saadi Pour, E. & Delavar, A. (2016). Modeling Academic Passion Based on Personal Resources and Social Resources in Postgraduate Students of

- Amirkabir University of Tehran. Counseling and Psychotherapy Culture, 8(28), 133-161. (Persian)
- Eslami, M., Gharayagh Zandi, Y. & Emadadin, Z. (2017). The Relationship between Optimism and Self-Efficacy With Motivation For Sport Improvement In Physical Education Students. Journal of Counseling and Psychotherapy Culture, 8(32), 111-132. (Persian)
- Falahi, A. & Abdollahi, M. (2016). The Relationship between Some Factors of Physical Fitness and Academic Achievement in 12- to 18-year-old High School Students. Journal of Education, 130(2), 60-80. (Persian).
- Foladian, J., Sohrabi, M., Attarzade, R & Farsi, A. (2009). THE Relationship between Sport Participation Motivation and Sport Orientation of Athletic Students. Olympic Quarterl, 17(4), 1-11. (Persian)
- Ghanbari, A. (2015). Comparison of Locus of Control, Cognitive Self-Awareness, and Fear of Failure in Students With and without Learning Disabilities. Journal of Learning Disabilities, 4(1), 44-59. (Persian)
- Ghodratnama, A. & Heidarinejad, S. (2011). Relationship between Sport Participation Motivation and Physical Activity among Students of Shahid Chamran University of Ahvaz. Sport Management Studies. 18(1), 189-202. (Persian).
- Gill, D.L. & T.E. Deter (1988). Development of the sport orientation questionnaire. Research Quarterly for Exercise and Sport, 59(3), 191-202.
- Hassani, M., Asghari, M., Kazemzadehbeytali, M. & Abdoli Soltanahmadi, J. (2017). The role of social support in life satisfaction of students: Examining the mediating role of school satisfaction, academic competency and self-efficacy. Journal of School Psychology, 5(4), 31-51. (Persian).
- Hamre, B.K. & Pianta, R.C. (2001). Early teacher-child relationships and the trajectory of children's school outcomes through eight grades. *Child Development*, 72, 625-638.
- Jenabadi, H. & Shirani, A. (2017). On the relationship between loneliness and social support and cell phone addiction among students. Journal of School Psychology, 5(4), 7-30. (Persian).
- Kakavand, A., Nikakhtar, S. & Sardaripour, M. (2017). Prediction of internet addiction, based on perceived social support, loneliness and social phobia. Journal of School Psychology, 6(1), 81-98. (Persian).
- Kiani, A. & Karimianpour, G. (2019). The Role of Quality of Life in School and Self-Regulation in Predicting Students' Academic Vivacity. Journal of School Psychology, 8(1), 173-191. (Persian).
- Kordi, A. (2016). Predicting academic motivation based on motivational factors (task usefulness and mastery goals): The mediating role of time horizon in students. Unpublished Master Thesis. Allameh Tabatabaei University. Faculty of Education and psychology. (Persian)
- Mackay, A (2006). Participation motivation in martial artists in the west midlands region of England. Journal of sport science and medicine, pp, 28-34.

- Malecki, C. K. & Demaray, M. K. (2006). Social support as a buffer in the relationship between socioeconomic status and academic performance. *School Psychology Quarterly*, 21, 375-395.
- Martin, A.J. & Marsh, H.W. (2008). Workplace and academic buoyancy: Psychometric assessment and construct validity amongst school personnel and students. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 26, 168-184.
- Moradi, M. & Cheraghi, A. (2014). The causal empirical model of the relationships between perceptions of family communication patterns, perceptions of classroom structure, motivation and academic self-regulation, and academic vitality in high school adolescents. *Journal of Teaching and Learning Studies*, 1(6), 113-140. (Persian)
- Moradi, M., Dehghanizade, M. & Solymani, A. (2015). Perceived social support and academic vitality; the mediating role of academic self-efficacy beliefs. *Journal of Teaching and Learning studies*, 1(7), 1-24. (Persian)
- Moradi Sani, R. & Khademi, A. (2017). A Comparative Study of Anemia in Elementary Students with Attention Deficit Disorders and Its Relationship with Learning Disorders. *Journal of Learning Disabilities*, 7(1), 119-135. (Persian)
- Newmann, S. (2000). The significance and sources of student engagement. In Newmann, F. M. ed. *Student engagement and achievement in American secondary schools*, pp, 11-39b (New York: Teachers College Press, pp, 11-39.
- Peiffer, K.A. & Pate, R.R. (2007). Motivational factors associated with sports program participation in middle school students. Department of Exercise Science, University of South Carolina, USA.
- Pourabdol, S., Sobhi Gharamaleki, N. & Abbasi, M. (2015). Comparison of academic procrastination and academic vitality in students with and without specific learning disorder. *Journal of Learning Disabilities*, 4(3), 22-38. (Persian)
- Ramazani, R., Rahmaninia, F. & Jaghavi, S. (2009). Investigating the motivations of participants in public sports in open spaces. *Sports management*, 1(2), 5-23. (Persian)
- Roberts, G. (1962). Relationship between two implicit goals orientation's (task and ego). *The Sport Psychologist*, University of Illinois Champaign USA, 35, 78-86.
- Safarynia, M. & Hezareei, Z. (2009). Comparison and Comparison of Academic Compatibility between First and Fourth Year Students and Their Relationship with Social Support of Family and Friends. *Journal of Educational Psychology*, 4(13), 14-28. (Persian)
- Samani, S. & Jaafari, M. (2011). Investigating the Adequacy of Psychometric Indicators of Academic Support Scale (Farsi Version). *Journal of Education and Learning studies*, 1(3), 47-60. (Persian)
- Sands, T & Plunkett, S. W (2005). A New Scale to Measure Adolescent Reports of academic Support by Mothers, Fathers, Teachers, and Friends in Latino Immigrant Families. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 27, 244-253.
- Sedoghi, M. & Ghaffari, O. (2018). Relationship between academic support and academic burnout due to the mediating role of quality of life in school among female students, *school management*, 1(22), 206-226.

The role of sport participation motivation and academic support in predicting academic vitality in students with learning disabilities

M. Dehghani¹ & N. Azizian Kohan²

Abstract

The purpose of this study was to predict academic vitality based on academic support and motivation for sport participation. The research method was descriptive correlational. The statistical population of the study consisted of all students with learning disabilities in the first high school in Ardabil in the academic year of 2018-2019. The research sample consisted of 105 people (50 girls and 55 boys) with special learning disability who were selected through multistage cluster sampling. Data were collected using the Colorado Learning Inventory, Academic Vitality, Athletic Involvement Inventory and Academic Support Questionnaire. Data were analyzed using Pearson Correlation Coefficient and Regression Analysis. The findings showed that there is a significant positive relationship between motivation for sport participation (and its components) and academic support (and its components) with students' academic vitality. The results of regression analysis also revealed that approximately 49% of the total variance of academic enthusiasm was predictable based on academic support and motivation for sport participation, with the academic support variable having the highest share. Therefore, it can be concluded that sport participation motivation and academic support are variables related to students' academic vitality.

Keyword: learning disabilities, sport participation motivation, academic support, academic vitality.

---

1. Corresponding Author: Assistant Professor of Motor Behavior. University of Mohaghegh Ardabili. (mahrokh.dehghani@yahoo.com)

2. Assistant Professor of Sport Management, University of Mohaghegh Ardabili.

- Skinner, E., Furrer, C., Marchand, G. & Kindermann, T. (2008). Engagement and disaffection in the classroom: Part of a larger motivational dynamic? *Journal of Educational Psychology*, 100, 765-781.
- Spear, L.P. (2000). The adolescent brain and age related behavioral manifestations. *Neuroscience and Behavioral Reviews*, 24, 417-463.
- Tamanaeifar, M. & Laith, H. (2015). The Relationship between Emotional Intelligence, Self-efficacy and Social Support with Adaptation of High School Students. *Journal of Modern Psychological Research*, 10(39), 1-28. (Persian)
- Tubic, T., Djordjic, V., Milic, M. & Protic-Gava, B. (2015). Relationship between Academic Achievement And Sports Engagement: Are Athletes Better Than Non-Athletes in Terms of Academic Achievement. *Proceedings of Adved15 International Conference on Advances in Education and Social Sciences*, 12-14 October 2015- Istanbul, Turkey.
- Welford, A.T. (2001). Motives for starting and competing in full and half marathon events. In *Proceedings of the Sport, Health, Psychology and Exercise Symposium London: Sports Council Health Education Authority*.
- Wentzel, K. R. (2005). Peer relationships, motivation, and academic performance at school. In A. Elliot & C. Dweck (Eds.), *Handbook of competence and motivation*. New York, NY: Guilford. PP, 279-296.
- Wentzel, K. R., Battle, A., Shannon, L., Russell, S.L. & Looney, L.B. (2010). Social supports from teachers and peers as predictors of academic and social motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 35, 193-202.
- Willcutt, E.G., Boada, R., Riddle, M.W., Chhabildas, N., DeFries, J.C. & Pennington, B.F (2011). Colorado Learning Difficulties Questionnaire: Validation of a Parent-Report Screening Measure. *Psychological Assessment*, 3, 778-791.
- Yavarynia, S., Sepehrian, F. & Yousefi, R. (2015). The role of sense of control, social support, and mental health on test anxiety of femal students of third grade of high school in Orumieh. *Journal of School Psychology*, 3(4), 143-156. (Persian).
- Younis Khan, M., Jamil, A., Ali Khan, U. & Kareem, U. (2012): Association between Participation in Sports and Academic Achievement of College Students. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 2(8), 1-14.